

NACIŲ ITAKA SILPNĖJA VOKIETIJOJ

Žuvę Kiekvienoj Šeimoj Nariai. Nacių Propaganda Jau To Nebando Uždenęti, Ko Galima Tikėtis.

Nuo pat pradžios Vokietijos įstojimo į karą, ir ypač po Vokietijos užpuolimo ant SSSR pasaulio viešojo nuomonė nenustojė klausyti: kokia yra moralė Vokietijos gyventojų, ar karas rado prielankų atgarsį plačiuose vokiečių masės sluoksniuose, ar galima tikėtis kokio nors aktualaus pasipriešinimo iš masių pusės link nacinės klikos.

Pasaulis girdėjo įvairiausius ir vieni antram prieštaraujančius atsakymus. Įvairūs spaudos korespondentai gryžę iš Vokietijos turėjo tokias įvairias nuomones, kad bendros išvados beveik negalima buvo padaryti. Vieni matė ten pilną susilauksimą, gyventojų tikėjimą į nacių pažadus, fanatišką jausmą, kuris pasirengęs aukotis už savo "führerį".

Kiti betgi, kalbėdamiesi su žmonėmis, miesto darbininkais ir ūkininkais, parodė apie didį nepasitenkinimą, apie požeminį judėjimą, kuris kiekvienu laiku gali į viršų iškilti. Paprastai tokie optimistai perdėdavo, o gal juos veikė ką mes angliškai vadiname "wishfull thinking." Nėra abejonės, kad Vokietijoje visomet buvo žmonių, kurie neapkentė nacizmo ir kurie suprato, kad Vokietijos laimė glūdi išsivadavime iš po nacizmo jungo.

Bet taipgi nėra abejonės, kad milijonai vokiečių buvo užnuodyti nacine propaganda, kad jaunimo dauguma buvo pasirengusi viską aukoti beprotiškiems nacinio imperializmo tikslams.

Bet viskas kitaip atrodo dabar, kada po pusės metų karo prieš Sovietų Sąjungą milijonai Vokietijos vyrų arba amžinu miegu užmigo Rusijos lygumose, arba sužeisti gulį įvairių Europos kraštų ligoninėse. Naciai daug sužeistų neveža į Vokietiją, bet veža į užimtus kraštus, kaip Lenkiją, Pabaltę, Čekoslovakiją, Olandiją, Norvegiją, arba net į neutralius kraštus, kaip Švediją ir Šveicariją.

Bet naciai vistiek negali slėpti tikros padėties nuo savo gyventojų. Negaudami laišku iš savo sūnų, vyrų ar giminų, gyventojai vistiek žino, kad kas nors su jais atsitiko. Nežinojimas ar jie žuvo ar sužeisti, ar tik patekę į nelaisvę dar daugiau prisideda prie nerimo ir pagiežos sukėlimo. Vokiečiai, kiek nacių propaganda nebūtų juos paveikusi vistiek yra kaip ir mes visi žmonės, žmonės su visais žmoniškais jausmais.

Nėra abejonės, kad milijonuose vokiečių namų tyliai keikiama ta nacių klika, kurios kaltės dėka tiek jaunų Vokietijos žmonių prarado savo gyvybę. Kad kas tai

dedasi Vokietijoje aiškiai galima matyti iš pačių nacių spaudos, iš jų įsakymų gyventojams ir iš teisinimosi. Pats Hitleris paskutiniam savo lojime nenustojė teisingai: "Rusijos pasirušimas buvo didesnis kaip tikėjimės, mes nedakinauom jų jėgų" ir taip toliau.

Bet būdingiausiai padėję apibūdina paskutinis Vokietijoje išleistas įsakymas grąžinti iš fronto "paskutinį sūnų." Paskutinis sūnus—kaip tragiškai tas skamba! Reikia, naciai nori grąžinti namo tuos sūnus, kurie šeimoj liko paskutiniai, kurių broliai žuvę. Ir ne iš geros širdies tą daro rudieji banditai. Turbūt nepasitenkinimo ir bruzdėjimo laipsnis pasiekė tokį tašką, kur naciai turi ką nors daryti, jei jie nenori visko prarasti.

Goebbelsas neseniai pasakė: "Mes kovojom sunkiai, mes vedam įtempiančią kovą ir natūralu, kad mes kartais prarandame kantrybę..." Goebbelsas, kuris koks pusmetis atgal nenustojė kalbėti apie aukštą tautos moralę, su kuria jokios tautos moralė, jo nuomone, negalėjo susilyginti, taip tas pats Goebbelsas turi pripažinti, kad "prarandame kantrybę..." Atminkime, kad Goebbelsas yra kaip buvęs Vokietijos propagandos ministeris, ir jei jis tiek pasako, tikrumoj kas nors svarbesnio Vokietijoje bres-ta.

Iš kitos pusės kalbant, ir be nacių prisipažinimo gali būti suprasta, kad po tokių didelių aukų gyvybėm ir krauju jokia tauta negali palikti rami ir pasitenkinusi. Nebent tauta ginasi nuo svetimo užpuoliko, ir žino už ką ginasi. Sovietams patekę vokiečiai belaisviai Leningrado fronte pasakojo, kad jiems buvo pranešta, kad Maskva paimta, o Kryme paimtiems belaisviams buvo sakytą, kad Leningradas krito. Tai štai kokias priemones naudoja naciai.

Jie tokias ir panašias priemones vartojo ne tik kareivių, bet ir visos tautos atžvilgiu. Ne tuojau Vokietijos gyventojai sužinojo, kad jų armija priversta buvo bėgti nuo Maskvos ir Leningrado. Ir kada sužinojo jiems buvo paaiškinta, kad tai yra strateginis atsitraukimas. Bet tiesa vistiek prasiskverbė ir Vokietijos žmonės dabar nors dalinai žino, kad naciai veda juos į pražūtį!

Neseniai dienraštis "Daily News" turėjo būdingą karikatūrą: dvi vokiečės susitinka vienai sakant "Mes praradom Možaiską ir Kalininą"—ir Hansą ir Eriką..." atsakymas.

Možaisko ir Kalinino Vokietijos žmonės gal nepasigėges, bet jie jau pasigenda šimtų tūkstančių savo Hansų ir Erikų... Tikėkime, kad jie iš savo vadų suvedžiotųjų pareikalaus atskaitos.

Fordo Darbininkuose

DETROIT, vasario 11.—Pažymėdami, kad Fordo kompanija neišnaudoja visų galimybių karo produkcijai ir taipgi

nenudoja visų galimų darbų jėgų, "B" partijų darbininkai rengia karo produkcija rūpinis komitetą, kad kaip nors sutvarkyti šį reikalą. Fordo darbininkai, auto darb. unijos (CIO) nariai, atkreipė dėmesį

tai, kad ir pačiam "B" skyriui, kuris prirengiamas tankų gamybai daug mašinų nenaudojama.

Darbininkų specialiam mitingui buvo priimtos dvi rezolucijos apie pramonės perėjimą

karo vėžes ir darbininkų perorientavimą. Rezolucijos pasiūstos prez. Rooseveltui. Rezolucijose pažymėta, kad dirbtuvės perėjimas prie karinės gamybos daromas be plano ir kad dėl tos priežasties negali būti na-

cionalus. Taipgi pažymėta, kad Fordo dirbtuvių "B" skyriuje yra 600 matų mašinų, kurios nenaudojamos nuo 8 iki 16 valandų per parą ir reikalaujama, kad jos būtų naudojamos "B" patalpų darbininkams prirengti prie karinės gamybos. R.

VILNIES BAZARAS

KOVO (MARCH) 20, 21, 22 DIENOMIS

Lietuvių Auditorijoje

3133 S. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Į CHICAGOS DARBUOTOJUS:

Plačiosios Chicago Skaitytojai! Visas didysis ir sunkusis darbas reikalinga mums atlikti. Šiomis dienomis panaudokime savo gabumus, spėkas ir širdingumą. Yra šimtai biznierių, pas kuriuos apsilankius, noriai viena kitą daiktą paaucos. Susirinkimuose kelkime bazarą klausimą ir, kas svarbiausia, patys pagal išgalę paaucokime vertingesnių daiktų. Bridžportas, Cicerio, Roselandas, Brighton Parkas, Marquette Parkas, West Pullmanas ir kt., subruskite darban!

Į KOLONIJŲ DARBUOTOJUS:

Draugai Skaitytojai, pažangios spaudos budavotojai! Dienraštis "Vilnis" rengiasi šiais metais prie didelio Bazaro. Kiekvieną metų kolonijos duosniai atsiliepdavo; tikimasi ir šiais metais širdingo pasidarbavimo. Bazaras visai netoli. Skubėkite savo kolonijoje matyti biznierių, organizacijas, pavienius dėl aukų, daiktų ir visokeriopos paramos. Apie pasekmes greitai praneškite "Vilnies" raštinėj.

DOVANOS PRIE IŽANGOS TIKIETO

PENKT., KOVO 20 D.
MOTERIŠKAS RIEŠINIS
LAIKRODĖLIS

Vertės \$15.00

ŠEŠTAD., KOVO 21 D.
RODGERS A-1 PLUS
SILVERWARE SETAS

Vertės \$20.00

SEKMAD., KOVO 22
Radio iš

PROGRESS FURNITURE CO.
3226 S. Halsted St.

Vertės \$35.00

Bus Gražus Programas Ir Gera Orkestra Šokiam

Visi Dalyvauskit!

BAZARAS ĮVYKS SEKANČIOMIS DIENOMIS:

Penktadienį, Kovo (March) 20-tą, 7 Val. Vakaro
Šeštadienį, Kovo (March) 21-ą, 5 Val. Vak.
Sekmadienį, Kovo (March) 22-ą, 2 Val. Popiet

IŽANGA TRIMS DIENOMS tik 25c, 3c Taksų, Viso 28c. Ir Galėsite Laimėti Visas Tris Dovanas

